

Ученици, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение)

При дуалната система на обучение професионалната квалификация се придобива чрез практическо обучение в реална работна среда при конкретен работодател и обучение в съответното училище. В обучението участват ученици, които са навършили 16 години.

Съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 от Наредба №1 от 8 септември 2015 г. за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение), между работодателя и ученика, включен в дуална система на обучение се сключва трудов договор на основание чл. 230, ал. 1 от КТ. Трудовият договор трябва да отговаря на условията посочени в глава петнадесета, раздел I от КТ.

Въвеждане в Омекс®2000

Учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) се назначават по общия ред с **осигурителна конфигурация „47.Дуално обучение“**:

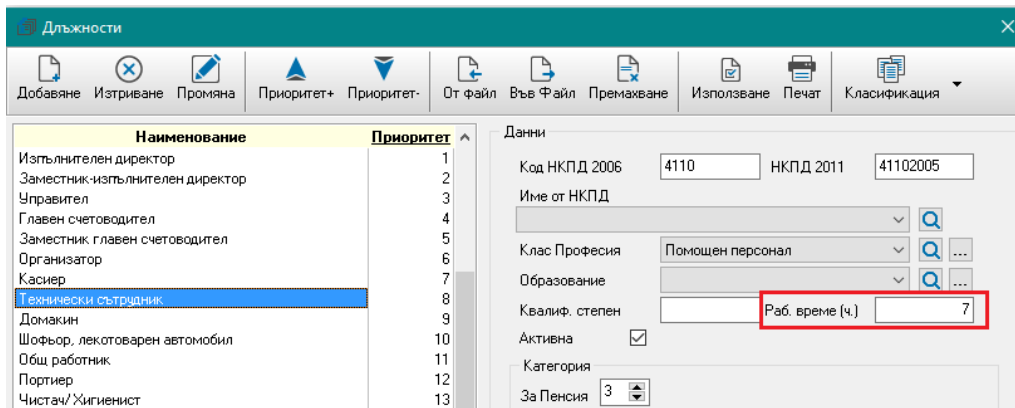
Заплата за период	
Начало период:	01.07.2024
Заплата:	0.00
Базова заплата:	0.00
Длъжност:	008. Технически сътрудник
Щат:	В щата
Бройка:	1.00000 ☐ Начисляване на трудов стаж
Осиг. конф.:	47. Дуално обучение
Код НОИ:	54.Дуално обучение #42
Код ЗОК:	30.Трудови правоотн.

В поле **Заплата** – се въвежда размерът на основното трудово възнаграждение. Съгласно чл. 230, ал. 6 от Кодекс на труда (КТ) учениците в дуалната система на обучение получават възнаграждение в размер: за XI клас - не по-малко от два пъти, а за XII клас - не по-малко от три пъти максималния размер на месечната стипендия, определена по реда на чл. 171, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

В щат – избира се съответната щатна бройка.

За учениците, включени в обучение чрез работа, **които не са навършили 18 години** работното време е **до 35 часа** седмично и **7 часа** дневно при петдневна работна седмица. В такъв случай, се създава (ако няма) нова длъжност като на работно време за длъжността се пише 7 ч.

Пример:

The screenshot shows the OmegaSoft software interface. On the left, there is a list of job titles (Длъжности) with a priority column. The selected job title is "Технически сътрудник" (Technical Assistant) with a priority of 8. On the right, there is a detailed form for this position. The form includes fields for "Код НКПД 2006" (4110), "НКПД 2011" (41102005), "Име от НКПД", "Клас Професия" (Помощен персонал), "Образование", "Квалиф. степен", "Активна" (checked), and "Категория" (3). A red box highlights the "Раб. време (ч.)" (Working time in hours) field, which contains the value "7".

Осигуряване

За учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) за месеците на 2024 г., осигурителни вноски се дължат върху получените, включително начислените и неизплатени, брутни месечни възнаграждения или неначислените месечни възнаграждения, **но върху не по-малко от минималната месечна работна заплата за страната** и не повече от максималния размер на осигурителния доход. За тези лица **отпада** изискването за минимален осигурителен доход (съгласно т. 4 в Забележки към Приложение № 1 към чл. 9, т. 1 от Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2024г.).

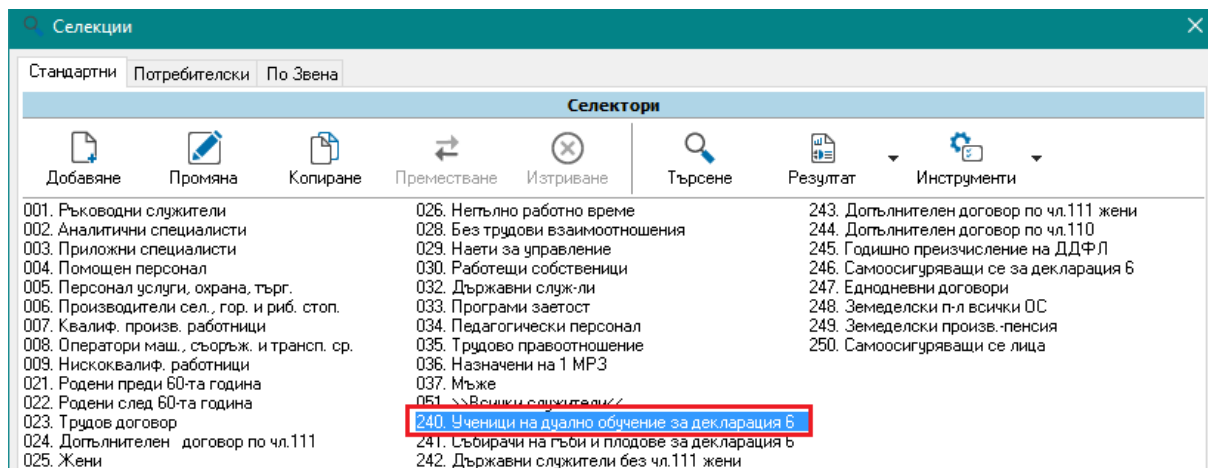
В сила от 01.04.2024 г. дължимите социални и здравноосигурителни вноски за учениците, включени в обучение чрез работата (дуална система на обучение) са **изцяло за сметка на държавния бюджет** (чл. 17а.6 от ЗПОО).

Здравното осигуряване на учениците включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) за времето на обучението им е за сметка **на държавния бюджет** (чл. 40, ал. 3, т. 1 от ЗЗО), независимо че във връзка с трудовото им правоотношение възниква основание за здравно осигуряване и по реда на чл. 40, ал. 1 от ЗЗО.

Декларация 1 и 6

В Декларация 1, Ученици, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) се подават с код за вид осигурен 42.

За правилното изготвяне на Декларация 6 е в меню „Обработка“ – „Селекции“ – „Стандартни“ е необходимо да има селекция „240. Ученици на дуално обучение за декларация 6“:

В случай, че няма такава е необходимо от бутон „Инструменти“ да бъде извършено „Прегенериране на стандартни селекции“.

От 01.04.2024 г. работодателя **няма** задължение да подава **декларация образец 6 за дължимите социални и здравноосигурителни вноски** за учениците, включени в обучение чрез работата (дуална система на обучение). При изготвяне на Дб не се подават данни в Дб с код за вид плащане 5, подава се само ДДФЛ с код за вид плащане 8.

Повече информация за осигуряването и попълването на Декларация 1 за тези лица, може да намерите в [„Становище по прилагане на Закон за бюджета на ДОО и НЗОК за 2024 г.“](#) и [„Становище М-20-00-50/10.04.2024 г. на НАП“](#).

Отразяване в изходни и други платежни документи

Осигурителните вноски от 01.04.2024 г. за учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) са изцяло за сметка на държавния бюджет. В тази връзка осигурителните вноски за тези лица са **отделени и извадени от тези за сметка на работодателя** при изготвяне на изходни и други платежни документи, както следва:

✓ **Рекапитулации** – добавени са нови позиции за отчитане на вноски към бюджета, включително и в частта **„РАЗБИВКА НА ОСИГ. ВНОСКИ ПО МЕСЕЦИ“**:

- Вноска ДОО от бюджета
- Вноска ДЗПО:УПФ от бюджета
- Вноска ЗО от бюджета

СУМАТОРИ

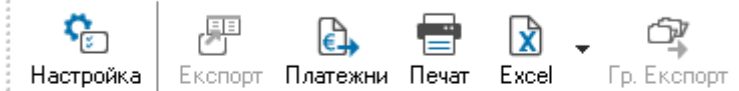
1. # Р З
4. ДДФЛ - общо
5. Осн.заплата + клас

База ДОО-брутно трудово възнаграждение
Вноска ДОО-осигурител
= фонд "Пенсии"/брутно ТВ
= фонд "Трудова злопололука"/брутно
= фонд "Общо заболяване и майчинство"
= фонд "Безработица"/брутно ТВ
Вноска ДОО-осигурени лица
= фонд "Пенсии"/брутно ТВ
= фонд "Общо заболяване и майчинство"
= фонд "Безработица"/брутно
Вноска ДОО от бюджета
Вноска ДЗПО-УПФ - осигурител
Вноска ДЗПО-УПФ - осигурени лица
Вноска ДЗПО:УПФ от бюджета
База ЗО-бр. тр. възн.+соц. progr.
Вноска ЗО/обл. доход-осигурител
Вноска ЗО/обл. доход осигурени лица
Вноска ЗО от бюджета
ДДФЛ чл.42
Вноска ДОО - Декл.6:вкл.Пром.мин.месец
Вноска ДЗПО-УПФ - Декл.6:вкл.Пром.мин.
Вноска ЗО - Декл.6:вкл.Пром.мин.месец
Данъчна основа
Реална данъчна основа
Общо осиг.вноски осигурител
Общо осиг.вноски осигурени лица
Общ разход на работодателя
Среден разход за служител

Забележка: Вноските към бюджета не се включват в „Общо осиг.вноски осигурител“ и „Общ разход на работодателя“. В случай, че има доплащане за месеци преди 04.2024 г. или замяна на отсъствия за този период за тези лица, вноските се начисляват по досегашния начин в съответните кодове.

✓ **Общо осчетоводяване** - добавени са нови кодове за отчитане на бюджетните вноски:

- 39. Вноска ДОО от бюджета
- 040. Вноска ДЗПО:УПФ от бюджета
- 26. Вноска ЗО от бюджета

		
		
Страница: Страница 1		Търсене: <input type="text"/>
#	Наименование	Селекция
1	039. Вноска ДОО от бюджета	>>Всички служители<<
2	040. Вноска ДЗПО УПФ от бюджета	>>Всички служители<<
3	026. Вноска ЗО от бюджета	>>Всички служители<<

- ✓ **Таблицы** – в секция „Суми и осигуровки“ са добавени нови елементи за отчитане на разходите към бюджета: „Вноска ДОО от бюджета“, „Вноска ДЗПО УПФ от бюджета“, „Вноска ДЗПО ППФ от бюджета“ и „Вноска ЗО от бюджета“.

Елементи	
.....	Разлика от станд. график - сумарно отчитане ▲
.....	Дни трудова злополука - сумарно отчитане
.....	Дни професионална болест - сумарно отчитане
.....	Отработени часове - мин.осиг.праг
.....	Отработени часове - т.16.7/Д1
.....	Нощни часове
.....	Извънредни часове по чл.9г НРВПО
.....	Дни в осигуряване
.....	Месечна разлика график
.....	Недостигащи часове по чл.9в НРВПО
.....	Мес.данъчно облекчение деца
.....	Нетно възнаграждение пълен месец
.....	Вноска ДОО от бюджета
.....	Вноска ДЗПО УПФ от бюджета
.....	Вноска ДЗПО ППФ от бюджета
.....	Вноска ЗО от бюджета